

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації
Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол ученої ради Луганського ОІППО
29 грудня 2025 р. № 6

Директор Ірина ЦИМБАЛ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
курсу за проблемою
«Інструменти генеративного штучного інтелекту для освіти»

СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри
природничо-наукових дисциплін
та методики їх викладання

23 грудня 2025 р. № 11

Завідувач кафедри Олена БУРЯК

Сєверодонецьк
2025

Автори:

Буряк О. О., завідувач кафедри природничо-наукових дисциплін та методики їх викладання Луганського ОППО;

Кечик О. О., завідувач кафедри педагогіки та психології Луганського ОППО.

Рецензент:

Кряжич О. О., доцент кафедри природничо-наукових дисциплін та методики їх викладання Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат технічних наук, старший дослідник.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Розвиток інформаційного суспільства в Україні є одним із важливих сучасних напрямів державної політики, що має на меті впровадження інформаційних технологій у всі сфери життя. Однією з професійних компетентностей педагога, визначених у професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти», є інформаційно-цифрова компетентність, що передбачає впевнене, критичне та відповідальне використання і взаємодію із цифровими технологіями для навчання, роботи та участі в суспільному житті. Він охоплює такі поняття, як комп'ютерна, інформаційна грамотність та медіаграмотність, комунікація та співпраця, створення цифрового контенту, безпека (включно із захистом персональних даних у цифровому середовищі та кібербезпеку), а також розв'язання різнопланових проблем і навчання протягом життя в цифровому суспільстві. Саме тому сьогодні вкрай важливим є питання розвитку інформаційно-цифрової компетентності педагогічного працівника, адже цифровізація освіти безпосередньо залежить від рівня володіння цифровими технологіями, від їхнього продуктивного застосування в освітній діяльності та якості підготовки молоді до цифрової економіки, що швидко розвивається.

Штучний інтелект (далі – ШІ) стрімко трансформує освіту. Завдяки інструментам генеративного ШІ педагоги мають можливість створювати індивідуальні навчальні програми, автоматизувати рутинні завдання та робити навчання більш інтерактивним. Щоб відповідати вимогам сучасного світу, освіта має адаптуватись до нових технологій. Курс за проблемою «Інструменти генеративного штучного інтелекту для освіти» допоможе освоїти інструменти ШІ та ефективно використовувати їх для покращення якості навчання та допомоги педагогу готувати навчальні матеріали для уроків.

Актуальність курсу за проблемою «Інструменти генеративного штучного інтелекту для освіти» обумовлена необхідністю постійного вдосконалення знань учителів із використання різноманітних цифрових інструментів в освітньому процесі, набутті практичних навичок та вдосконаленні вмінь для розширення можливостей викладання за допомогою сучасних цифрових інструментів.

Освітня програма курсу за проблемою «Інструменти генеративного штучного інтелекту для освіти» для педагогічних працівників усіх категорій розроблена в Луганському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти на основі нормативно-правових документів, а саме: Закону України «Про освіту»; Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року; Державного стандарту базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898); професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225); Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від

12.10.2022 № 904).

Освітня програма курсу за проблемою «Інструменти генеративного штучного інтелекту для освіти» для педагогічних працівників усіх категорій розроблена кафедрою природничо-наукових дисциплін та методики їх викладання і затверджена на засіданні вченої ради ЛОППО 29.12.2025 р. (протокол № 6).

Цільова аудиторія: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти різних типів і форм власності.

Обсяг підвищення кваліфікації: 12 годин (0,4 кредита ЄКТС).

Особливості реалізації Програми: реалізується за регіональним компонентом на основі плану-графіка курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників Луганської області на 2026 рік.

Здобувачами можуть бути педагогічні працівники інших закладів на умовах навчання на контрактній основі.

Форма(и) навчання: інституційна (дистанційна: синхронний режим).

Мета Програми: підвищення рівня інформаційно-цифрової грамотності педагога шляхом розвитку практичних навичок щодо ефективного використання інструментів ШІ в освітньому процесі, вивчення етичних та методичних аспектів застосування штучного інтелекту, оволодіння техніками промптингу та інтеграції ШІ-технологій у дизайн уроку згідно з вимогами Нової української школи.

Матеріали курсу за проблемою «Інструменти генеративного штучного інтелекту для освіти» мають продемонструвати можливості використання інструментів ШІ для створення ефективного та цікавого навчального середовища для здобувачів освіти.

Завдання Програми:

- ознайомити педагогів з основними поняттями ШІ, сферами застосування ШІ в освіті;
- роз'яснити принципи роботи з промптами та продемонструвати їхній вплив на результати генерації контенту;
- надати систематизовану інформацію про різноманітні сервіси ШІ, які можуть бути використані в освіті;
- навчити педагогів створювати різноманітні навчальні матеріали за допомогою інструментів ШІ (тексти, зображення, презентації);
- розвинути вміння адаптувати інструменти ШІ до потреб конкретного навчального предмета та вікової групи здобувачів освіти;
- навчити педагогів оцінювати ефективність використання інструментів ШІ в освітньому процесі.

Перелік компетентностей, що будуть удосконалюватись у процесі підвищення кваліфікації.

Освітня програма забезпечує розвиток компетентностей, які необхідні для виконання трудових функцій педагогічних працівників, а саме:

Професійні компетентності:

- А2. Предметно-методична компетентність (А2.1. Здатність моделювати

зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти; А2.4. Здатність добирати й використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти);

– А3. Інформаційно-цифрова компетентність (А3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; А3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси; А3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі);

– Б1. Психологічна компетентність (Б1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан; Б1.3. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організовувати їхню пізнавальну діяльність);

– Г2. Організаційна компетентність (Г2.2. Здатність організовувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти);

– Д1. Здатність до навчання впродовж життя (Д1.1. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег; Д1.3. Здатність до інноваційної діяльності).

Опис структури навчального плану підвищення кваліфікації

Навчальний план розрахований на 12 годин (0,4 кредита ЄКТС). Структурою курсу передбачено опрацювання двох модулів:

Модуль 1. Основи генеративного штучного інтелекту та промптинг: дозволяє розглянути поняття «штучний інтелект», його різновиди, можливості використання сервісів із ШІ для освіти.

Модуль 2. Мультимодальний ШІ: інтеграція тексту, візуалізації та медіаконтенту: дозволяє опрацювати сервіси із ШІ для роботи з текстом, генерації зображень, створення презентацій та мультимедійних матеріалів.

Форми, методи та технології реалізації Програми.

Реалізація завдань Програми для досягнення результатів навчання здійснюється шляхом розгляду навчального матеріалу на аудиторних заняттях (інтерактивних лекціях, практичних заняттях); виконання слухачами індивідуальних завдань тощо.

Навчання здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання, засобів конференц-зв'язку, а саме Zoom.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації є формувальним і підсумковим.

Оцінюванню підлягають:

- практичні завдання з використанням нейромереж;
- підсумковий цифровий методичний кейс / фрагмент цифрового уроку, заходу.

Практичні завдання оцінюються за такими критеріями:

- відповідність дидактичній меті;
- доцільність використання цифрового інструменту;
- коректність і функціональність виконання;
- якість цифрового освітнього продукту;
- практична придатність для використання в освітньому процесі.

Практичне завдання вважається зарахованим за умови виконання не менше 80 % вимог.

Підсумковий цифровий кейс оцінюється за критеріями:

- наявність чітко визначеної мети та очікуваних результатів;
- використання щонайменше двох цифрових інструментів;
- логічність структури та педагогічна доцільність;
- готовність продукту до практичного використання.

Форма оцінювання – «зараховано / не зараховано».

Результатом ефективного навчання за програмою є виконання 80 % завдань курсу, створення власних навчальних матеріалів для проведення онлайн-уроків із дисципліни педагога за допомогою вивчених інструментів ІІІ.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації – сертифікат про підвищення кваліфікації (12 год, 0,4 кредита ЄКТС), за підсумками навчання.

ФОРМА НАВЧАННЯ –
дистанційна
0,4 кредита – 12 годин

КВАЛІФІКАЦІЙНА КАТЕГОРІЯ –
педагогічні працівники
закладів загальної середньої освіти

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
курсу за проблемою
«Інструменти генеративного штучного інтелекту для освіти»

№ з/п	Назва модуля, теми	Кількість годин						
		Кредити	Усього	Лекції	Семін. заняття	Практ. заняття	Темат. дискусія	Наук.-пр. конфер.
I	Модуль 1. Основи генеративного штучного інтелекту та промптинг		4	4				
	1. Поняття штучного інтелекту та його застосування в освіті		2	2				
	2. Огляд популярних сервісів ШІ		2	2				
II	Модуль 2. Мульти模альний ШІ: інтеграція тексту, візуалізації та медіаконтенту		8			8		
	3. Підготовка текстових документів засобами нейромереж		2			2		
	4. Використання цифрових інструментів із ШІ для створення зображень		2			2		
	5. Цифрові інструменти із ШІ для створення презентацій		2			2		
	6. Цифрові інструменти із ШІ для створення мультимедіа		2			2		
	УСЬОГО	0,4	12	4		8		

ПРОГРАМИ **навчальних дисциплін**

1. Поняття штучного інтелекту та його застосування в освіті

Тлумачення поняття «штучний інтелект». Історія розвитку штучного інтелекту. Сфери застосування штучного інтелекту. Переваги та виклики використання ШІ в освітньому процесі. Етичні аспекти використання ШІ в освіті. Захист персональних даних. Авторське право на контент, створений ШІ.

Практичні навички роботи із ШІ. Тлумачення поняття «промпт». Вимоги до коректного формулювання промптів. Приклади ефективних і неефективних промптів.

2. Огляд популярних сервісів ШІ

Напрями застосування ШІ в освіті. Типологія систем ШІ в освіті: великі мовні моделі (універсальні інструменти роботи з текстом для різних цілей); генерація та редагування зображень (інструменти для підготовки дидактичної наочності й творчих учнівських проєктів); дизайн і схематична візуалізація (інструменти для створення колажів, ментальних карт, інфографіки, діаграм та ін.); відео, анімація (інструменти для підготовки дидактичної наочності в відеоформаті й творчих учнівських проєктів); аудіо (інструменти для генерації вимови та музики, оброблення голосових записів, пошуку музики); тривимірна графіка (інструменти для генерації 3D-моделей та віртуальних аватарів); презентації, робота з текстом (інструменти для спеціалізованої генерації текстових матеріалів); ігри, гумор та інші розваги (інструменти для нестандартних творчих проєктів, легкого знайомства з можливостями ШІ тощо) – за навчальними предметами (спеціалізовані інструменти з окремих галузей знань).

3. Підготовка текстових документів засобами нейромереж

Огляд сервісів для генерації тексту. Відпрацювання алгоритму створення коректних промптів. Створення навчальних матеріалів (тексти, завдання, тести) у різних сервісах, порівняння отриманих результатів. Уточнення промптів. Робота із цифровими ресурсами для створення тесту, інтерактивної вправи, казки, оповідання.

4. Використання цифрових інструментів із ШІ для створення зображень

Огляд сервісів для генерації зображень. Їхні можливості та умови використання. Створення промпту для генерації зображень. Уточнення промптів. Створення візуальних матеріалів для уроків. Ілюстрації до текстів.

5. Цифрові інструменти із ШІ для створення презентацій

Огляд сервісів для генерації презентацій. Їхні можливості та умови використання. Створення промпту для генерації презентації. Уточнення

промпту. Автоматичне створення презентацій на основі тексту. Інтерактивні елементи в презентаціях.

6. Цифрові інструменти із ШІ для створення мультимедіа

Огляд сервісів для створення відео та анімацій. Їхні можливості та умови використання. Створення промпту для генерації відео. Уточнення промпту. Створення навчального відео.

Список джерел

1. Барна О. В., Бабій Д. В. Переваги штучного інтелекту в освіті. *Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог Нової української школи* : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 18–19 травня 2023 року). С. 22–24. URL:

http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/28847/1/2_Barna_Babij.pdf (дата звернення: 01.12.2025).

2. Барна О. В., Матушевська І. А. Вивчення основ штучного інтелекту в курсі інформатики. *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання : досвід, тенденції, перспективи* : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Тернопіль, 11–12 листопада 2021 року). № 8. С. 51–54. URL:

<http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/23378/1/Barna.pdf> (дата звернення: 01.12.2025).

3. Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти. Проект. URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shchodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf> (дата звернення: 01.12.2025).

4. Основи AI : Оновлений навчальний курс від Google та партнерів про застосування штучного інтелекту (AI) для роботи та бізнесу. URL:

https://rsvp.withgoogle.com/events/ai-basics_2023_short?utm_source=GwG&utm_medium=block (дата звернення: 01.12.2025).

5. Семенова І. В. Використання цифрових технологій у навчанні : посібник. Харків : Основа, 2022. 240 с.

6. Штучний інтелект : освітній серіал. Дія : вебсайт. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/artificial-intelligence> (дата звернення: 01.12.2025).

7. Штучний інтелект. Як він вплине на освіту. Нова українська школа : вебсайт. URL: <https://nus.org.ua/2020/02/11/shtuchnyj-intelekt-yak-vin-vplyne-na-osvitu/> (дата звернення: 01.12.2025).

8. Як використати штучний інтелект, відеоігри і соцмережі в навчанні – добірка посилань з цікавими ідеями. Нова українська школа : вебсайт. URL: <https://nus.org.ua/2023/03/15/yak-vykorystaty-shtuchnyj-intelekt-videoigry-i->

[sotsmerezhi-v-navchanni-dobirka-posylan-z-tsikavymy-ideyamy/](#) (дата звернення: 01.12.2025).

9. ChatGPT для підвищення власної ефективності : освітній серіал. Дія : вебсайт. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/chatgpt-for-personal-effectiveness> (дата звернення: 01.12.2025).